

'Sergeant, u bent zelf gewond', zei korporaal Niers en wilde mij gaan verbinden.

Granaatsplinters waren in mijn linkerhand en door mijn oor gedrongen. Met een zakdoek bedekte ik de rode plaatsen, terwijl ik de bezetting beduidde dat wij, zodra de rook uit de kanonkamer was, weer naar binnen moesten gaan.

'Wat gaan we doen, sergeant?' vroeg er een.

'Schieten natuurlijk', zei ik. 'Van dat goedje hebben wij ook.'

'Ja maar - we gaan de lucht in!' vervolgde hij.

'Dan maar de lucht in', antwoordde ik en met verheffing van stem vervolgde ik:

'Er wordt niet verder over gesproken. Wie zijn plicht doet, gaat mee naar binnen!'

'Als u er in gaat, ga ik mee', zei korporaal Geerts en volgde mij op de voet. Allen hadden de eerste vuurproef doorstaan.¹

De Duitsers lieten aanvankelijk het fort Pannerden links liggen. 's Morgens om tien uur trokken zij iets stroomafwaarts van het fort met rubberbootjes, later met een militaire veerboot die ze uit Duitsland aantrokken, over de Rijn; tegen zes uur 's morgens stonden zij tegenover de groep-Overbetuwe. Tot strijd van enige omvang kwam het niet. Bezuiden de Waal en benoorden de Rijn trokken de Nederlandse troepen al terug; de groep-Overbetuwe ontving, na eerder vergeefs aandringen, 's avonds ca. half acht machtiging van de commandant veldleger om achter de Betuwestelling terug te trekken. Ook die terugtocht werd een verward geheel. De nadere bevelen werden slecht uitgewerkt, detachementen werden in der haast vergeten, de groepscommandant kreeg een auto-ongeluk, van de twee treinen die te Kesteren klaar stonden om een deel van de teruggetrokken troepen verder te vervoeren, vertrok één toen er nog bijna niemand was aangekomen - en bovendien moesten die troepen op enkele plaatsen dwars door velden met te vroeg op scherp gestelde mijnen marcheren. Daarbij kwamen twee militairen om het leven.²

Laat in de avond van de 10de mei was de gehele Overbetuwe ontruimd. Het fort Pannerden gaf zich, met zware beschieting en luchtbombardement bedreigd, op de avond van de 11de over; hier had zich bij de fortbezetting de bemanning gevoegd van de kanonneerboot 'Braga' die in de vroege ochtend van de 10de op Rijn en Waal gepatrouilleerd had³ en het veer bij Pannerden vernield; het schip was nadien door de commandant tot zinken gebracht. Stroomafwaarts van Nijmegen waren de kanonneerboot 'Tyr', de torpedo-boat 'Christiaan Cornelis' en de sloep 'Cressy' op de rode naar Ochten

¹ Commandant van de bunker te Lent: 'Verslag over 10 mei 1940', p. 2-5 (Collectie naoorlogse verslagen). ² Van der Wiel: *Maas-Waalkanaal en Over-Betuwe*, p. 99-104. ³ A.v., p. 92-93.